

Súťaž Generácia € má za sebou úspešný prvý ročník

Národné kolo vyhral tím z Gymnázia Jura Hronca v Bratislave

Ľubomíra Schlosserová
Národná banka Slovenska

Stredoškolská súťaž Eurosystému s názvom Generácia € je súťaž o menovej politike, ktorej vyhlasovateľom v krajinách eurozóny je Európska centrálna banka. Na národnej úrovni túto súťaž organizujú národné centrálné banky jednotlivých krajín eurozóny. Do súťaže sa môžu zapojiť študenti stredných škôl vo veku od 16 do 19 rokov. Kompletné informácie o súťaži sú publikované na oficiálnej stránke súťaže www.generationeuro.eu/www.generaciaeuro.sk vo všetkých národných jazykoch.

Generácia € sa dostala do povedomia stredných škôl na Slovensku dvoma spôsobmi. Národná banka Slovenska požiadala Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, aby túto medzinárodnú súťaž vyhlásilo a zverejnilo jej organizačný poriadok na svojej internetovej stránke. Okrem toho NBS priamo oslovila riaditeľov všetkých gymnázií a stredných škôl so zameraním na ekonomické odbory a pozvala ich na jednodňové školenie. Na školení, ktoré sa konalo 21. septembra 2011, sa zúčastnilo 70 učiteľov z celého Slovenska. Prednášali im experti z NBS: generálna riaditeľka odboru menovej politiky Renáta Konečná, riaditeľ odboru výskumu Martin Šuster a expert analytik medzinárodnej ekonomiky Rastislav Čársky. Prednášajúci sa spolu s vedúcou tlačového a edičného oddele-

nia NBS Janou Kováčovou stali aj členmi odbornej poroty pre budúce kolá súťaže. Cieľom školenia bolo poskytnúť učiteľom informácie potrebné na podporu študentov v jednotlivých kolách súťaže, a to najmä pri vypracovaní eseje k rozhodnutiu o stanovení výšky základnej úrokovej sadzby Eurosystému.

Prvý ročník súťaže v školskom roku 2011/2012 sa konal v Nemecku, Španielsku, Taliansku, Portugalsku, Holandsku, Rakúsku, Írsku, Fínsku, Slovinsku, Belgicku a na Slovensku. V prvom kole na otázky kvízu odpovedalo viac ako 1 800 študentov eurozóny. Z nich bolo do druhého kola pozvaných 528 študentov. Šancu na vytvorenie tímu využilo 208 študentov poslaním eseje odborným porotám v jednotlivých centrálnych bankách.

Víťazný tím z Gymnázia Jura Hronca v Bratislave.

Odborná porota v zložení (zľava): Martin Šuster, Rastislav Čársky, Viliam Ostrožlík, Renáta Konečná a Jana Kováčová.

Súťaž sa oficiálne začala 1. októbra 2011. Od tohto dátumu sa mohli študenti zaregistrovať do prvého kvízového kola prostredníctvom oficiálnych internetových stránok súťaže. On-line kvíz, v ktorom študenti odpovedali na otázky týkajúce sa inštitúcií Eurosystemu, úlohy peňazí, cenovej stability či menovej politiky, obsahoval 30 otázok v troch úrovniach náročnosti. Kvízové kolo na Slovensku absolvovalo 447 študentov z 50 gymnázií a stredných škôl. V rámci eurozóny tak Slovensko dosiahlo druhý najvyšší počet absolvovaných kvízov po Španielsku. Najviac študentov sa zapojilo z Obchodnej akadémie v Michalovciach. Úspešnosť prvého kola bola mimoriadne vysoká – 111 študentov získalo 100-percentné skóre a ďalších 71 študentov získalo skóre 97 %.

Študenti s dosiahnutým skóre 100% a 97% boli pozvaní do 2. kola, aby si vytvorili tím piatich študentov a jedného učiteľa. Z jednej školy to mohli byť tri tímy. Úlohou tímov v 2. kole bolo zhodnotiť súčasnú hospodársku situáciu v eurozóne a inflačné prognózy. Na základe svojho zhodnotenia potom spoločne stanovili výšku základnej úrokovej sadzby ECB k 8. marcu 2012, keď o úrokových sadzbách rozhodovala aj Rada guvernérov ECB. Svoje rozhodnutie spolu s relevantnými ekonomickými argumentmi zdôvodnili v eseji, ktorú prostredníctvom internetovej stránky súťaže zaslali odbornej porote NBS. V stanovenom termíne do konca februára 2012 eseje zaslalo 26 tímov. Odborná porota hodnotila presnosť a zdôvodnenie rozhodnutia a znalosť a presnosť používania odbornej terminológie. Hodnotenie tímov prebiehalo anonymne.

Odborná porota po vyhodnotení druhého kola poskytla autorom esejí spätnú väzbu a odporučila budúcim účastníkom, aby dodržiavali tieto teoretické východiská:

- Európska centrálna banka (ECB) je zodpovedná za cenovú stabilitu eurozóny (nie Európskej únie) ako celku. Preto ak zvažujeme otázky menovej politiky, zameriavame sa na eurozónu ako celok a nie na jednotlivé krajiny.

- ECB je zodpovedná za eurozónu tvoriacu jeden hospodársky celok. Treba sa vyhýbať porovnávaniu s inými centrálnymi bankami, lebo tie sú zodpovedné za iné hospodárske oblasti s inými podmienkami a determinantami.
- ECB je zodpovedná za cenovú stabilitu eurozóny. Ostatné ekonomické politiky ako rozpočtová či štrukturálna politika sú oblasti zodpovednosti národných vlád (podľa možnosti v koordinácii na úrovni eurozóny a EÚ). ECB spravidla nenavrhuje, ako by mali iné inštitúcie vykonávať svoju zodpovednosť, ani nekomentuje vhodnosť spomínaných politik – s výnimkou tých prípadov, ak tieto priamo ovplyvňujú cenovú stabilitu alebo finančnú stabilitu.
- Eseje môžu obsahovať primeraný rozsah štatistických údajov, avšak väčší dôraz ako na ich popis je potrebné klásť na prepojenie – ekonomickú väzbu týchto údajov na cieľ menovej politiky a ich význam pre rozhodovanie Rady guvernérov.
- Je potrebné jasne oddeliť ekonomickú a menovú analýzu a nevynechať krížovú analýzu týchto dvoch hlavných pilierov menovej politiky.
- Cieľom 2. kola nie je inak formulovať úvodné stanovisko Rady guvernérov ECB (hoci tieto stanoviská sú veľmi dobrým zdrojom informácií). Odborná porota oceňuje kreatívne myslenie v limitoch reálneho času danej úlohy.
- V neposlednom rade je potrebné pri rozhodovaní zohľadniť strednodobú perspektívu rozhodnutí o menovej politike.

Do tretieho kola bolo pozvaných päť najlepších tímov. Finále pozostávalo z prezentácie rozhodnutia o úrokových sadzbách a zdôvodnenia tohto rozhodnutia pred odbornou porotou v priestoroch NBS. Študenti obhajovali svoje rozhodnutie z druhého kola. Aktívne sa zapájal každý člen tímu. Porota hodnotila argumentáciu, koncept, dodržanie časového limitu prezentácie, úroveň a kvalitu prezentácie a komunikačné schopnosti všetkých členov tímu.

Účastníci tretieho kola súťaže v rokovacej miestnosti Bankovej rady NBS.

Víťazom celoštátneho kola sa stal tím z Gymnázia Jura Hronca v Bratislave v zložení Lukáš Chalupka, Jakub Kondek, Martin Opatovský, Michal Števvove a Marco Bodnár, pod vedením profesorky Blanky Kolníkovej. Na druhom až piatom mieste sa umiestnili tímy z Gymnázia v Považskej Bystrici, Gymnázia Viliama Paulinyho-Tótha v Martine, Obchodnej akadémie v Leviciach a z Obchodnej akadémie v Martine.

Všetky tímy si prevzali diplomy a hodnotné ceny z rúk viceguvernéra NBS Viliama Ostrožlíka. Víťazný

tím na pozvanie ECB navštívi Frankfurt nad Mohanom, kde sídli centrálna banka eurozóny, a absolvuje tam pestrý program vrátane návštevy zábavného Europa parku. Prezident ECB Mario Draghi národným víťazom odovzdá cenu „Eurovíťaz“.

NBS plánuje zorganizovať v školskom roku 2012/2013 ďalší ročník súťaže Generácia €. Preto budeme veľmi radi, ak študenti a ich učitelia prejavia minimálne rovnaký záujem o túto súťaž ako v tomto, pre organizátorov veľmi úspešnom a vydatenom prvom ročníku.

POVEDALI PO FINÁLE

Porota

Priebeh prvého kola súťaže ukázal, že naši študenti sú naozaj „generáciou euro“. Aj napriek tomu, že ide o stredoškolskú mládež, ktorej záujmy sú veľmi široké, dokázali obsiahnuť tak rozsiahlu a náročnú problematiku, akou je ekonomická a menová analýza. Študenti zvládli naštudovať nielen odbornú problematiku, ale aj vzájomné súvislosti jednotlivých makroekonomických veličín a ich vzťah k inflácii a následne „rozhodnúť“ o úrokových sadzbách. Toto, aj keď fiktívne rozhodovanie si vyžiadalo značné časové a intelektuálne úsilie. Študenti ukázali svoje schopnosti aj v oblasti štylizácie pri písaní eseje, ako aj v oblasti praktickej prezentácie, kde sa prejavila ich kreativita i počítačové zručnosti. Myslím, že takéto súťaže a podobné aktivity prispievajú k zvyšovaniu povedomia, nielen čo sa týka pochopenia súvislostí a dôsledkov rozhodovania ECB, ale aj celkového záujmu o to, čo sa deje v širšom okolí. Aj za ostatných členov poroty môžem povedať, že ako centrálnych bankárov nás to teší. (Renáta Konečná, predsedníčka poroty)

Študenti

Určite by som odporučil našim mladším spolužiakom účasť na tejto súťaži, prinajmenšom len kvôli získaniu prehľadu v aktuálnom ekonomickom dianí, čo je aj pre našu školu ako obchodnú

akadémiu dôležité. (Lukáš Daniš z Obchodnej akadémie v Lučenci)

Účasť v súťaži mi priniesla najmä nové vedomosti, skúsenosti, všeobecný prehľad a krásne zážitky. Bola to výborná skúsenosť, lebo nie je ľahké vystupovať pred cudzími ľuďmi a taktiež nie je ľahké prekonať trému, ale jednoznačne to stálo za to! Naša škola nás veľmi podporovala, a to ani nehovoriac o našom perfektnom profesorovi ekonomiky, ktorý nám dal do povedomia túto súťaž a pomáhal nám zvládnuť prípravu. (Ivona Mužilová z Gymnázia V. P.-Tótha v Martine)

Učitelia

Zo súťaže mám iba pozitívne postrehy. Súťaž bola výborne zorganizovaná a zabezpečená, žiaci aj učitelia mali neustále spätnú väzbu. Vyzdvihujem elitnú odbornosť, rozloženie súťaže do celého školského roka a v neposlednom rade aj veľmi hodnotné ceny. (Pavol Stach z Gymnázia Viliama Paulinyho-Tótha v Martine)

Našich žiakov veľmi zaujali kvízy a radi ich robili. Bola tu okamžitá spätná väzba, čo bolo veľmi dobré. Aj keď nevedeli odpovedať, správnu odpoveď si mohli nájsť na internete. To ich veľmi motivovalo hrať. Pritom si rozširovali svoje vedomosti o EÚ, eurozóna a ECB. Ich iniciatívu si vysoko vážim, pretože v dnešnej dobe je ťažké nájsť študentov, ktorí urobia aj niečo navyše. (Beáta Kulková z Hotelovej akadémie v Prešove)